

## Hoe de Tikkebroeken bereiken?

De Tikkebroeken zijn gelegen op de grens tussen Kasterlee en Oud-Turnhout, in de omgeving van de priorij van Corsendonck. Op de snelweg E34 neem je afrit 24, die je op de N19 brengt.

Je volgt richting Kasterlee. Na de grote S-bocht sla je linksaf, richting Grootrees. Je rijdt altijd rechtdoor, ook door het gehucht Grootrees, tot je vier straten verder rechts afslaat. Je volgt deze weg en aan de linkerkant vind je uiteindelijk de Tikkebroeken. Het gebied is **niet** toegankelijk voor honden; de reeënpopulatie reageert zeer ongunstig op de aanwezigheid van je trouwe huisgenoot!

Natuurpunt  
K. Mercierplein 1,  
2800 Mechelen  
Tel: 015-29 72 20,  
Fax: 015-42 49 21  
info@natuurpunt.be,  
www.natuurpunt.be



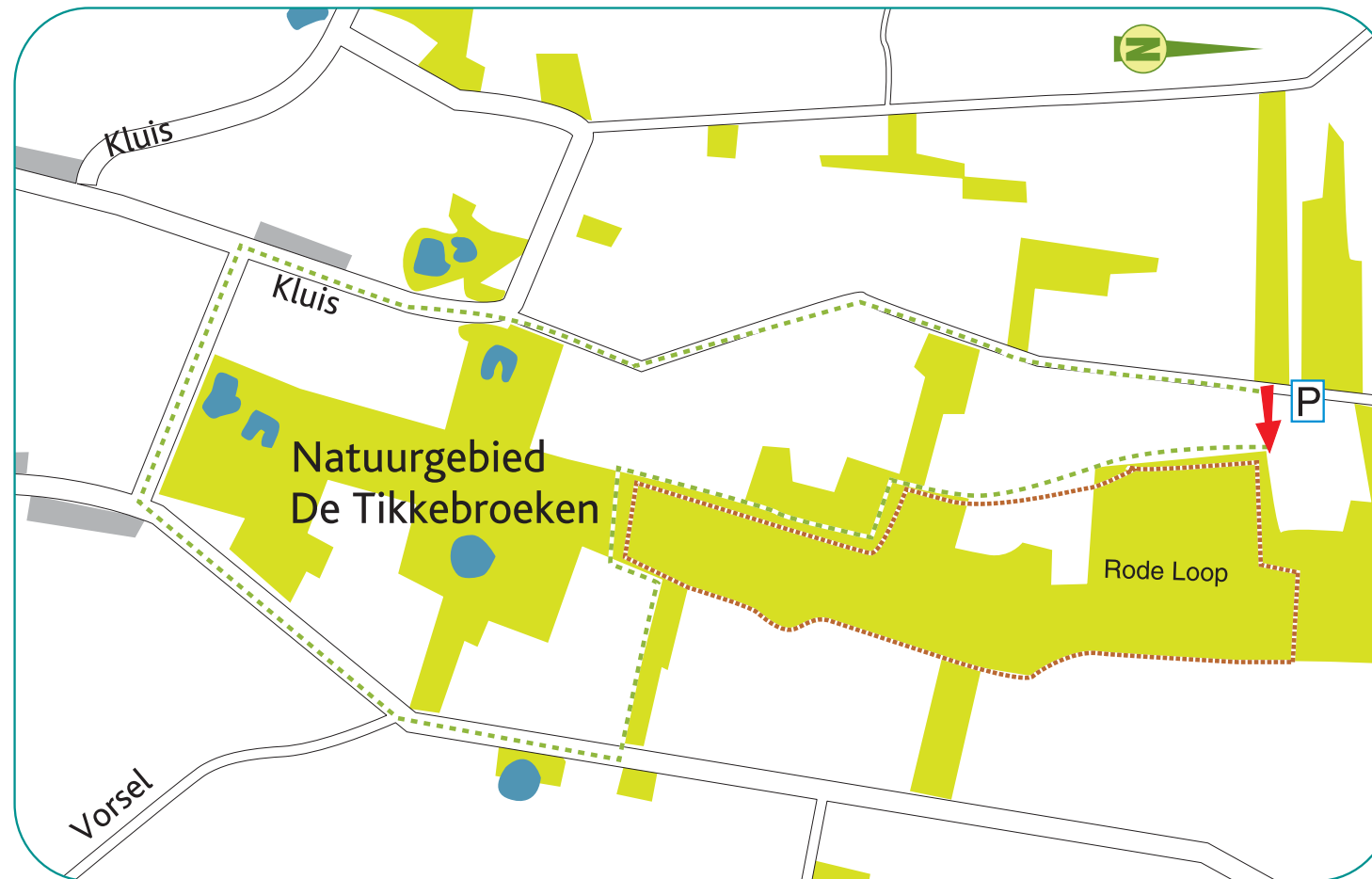
Meer informatie?  
Hiervoor kan je terecht op het telefoonnummer 014-42 08 29

Uiteraard is uw steun meer dan welkom, want natuurgebieden aankopen en beheren, kost heel veel geld. Word lid van Natuurpunt of stort een gift op rekening 293-0212075-88 met vermelding 'Project 7031, Tikkebroeken'.

## Kom uit je schelp!

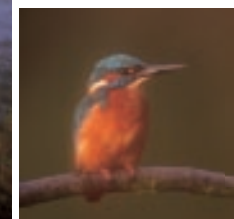
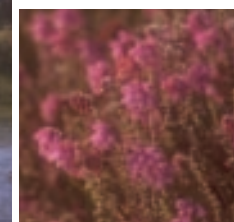
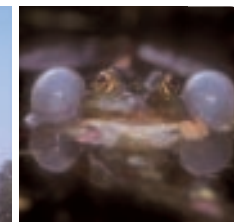


Alleen als Natuurpunt op een zeer sterke basis kan rekenen, zijn wij sterk genoeg om effectief gewicht in de schaal te leggen. Bijna 50.000 gezinnen die lid zijn van de vereniging, betekenen al heel wat. Sluit je aan, kom mee wandelen, ontdekken, beleven en werken en word lid van Natuurpunt. De natuur heeft je nodig. En vice versa.



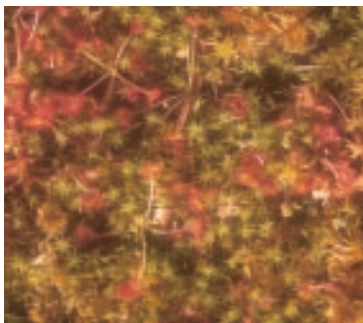
➔ Toegang wandelpad    - - - - - hele jaar door    ..... buiten broedseizoen (01/02-01/07)    ■ b o s

V.U.: Luc Van Gompel, Hoveniersstraat 35/1, 2300 Turnhout  
foto's: Misjet Decler en Harry De Kinder - lay-out: Jenny Dedoncker



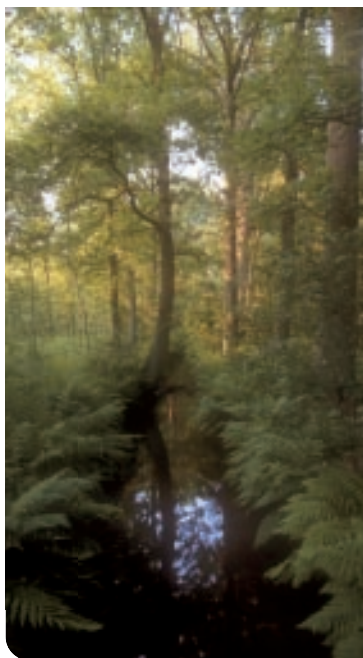
natuurpunt  **Tikkebroeken**  
Kasterlee





## Langs de oevers van de Rode Loop

*In de streek van Corsendonck in Oud-Turnhout en Kasterlee stroomt de Rode Loop door een vallei die van oudsher bij zware regenval volledig overstroomt. Hier ontwikkelde zich een karakteristiek Kempens laagveen met een oppervlakte van 50 ha, de Tikkebroeken genaamd. Ook vandaag nog overstroomt de Rode Loop dit natuurgebied zodra de hemelsluizen open gaan.*



## Een lange geschiedenis

Begin jaren '50 werden de Tikkebroeken ontdekt door enkele pioniers onder de natuurliefhebbers. Vooral de rijkdom aan vogels sprong hierbij in het oog. De voornaamste reden hiervoor was de enorme verscheidenheid aan biotopen op een beperkte oppervlakte. De beekvallei heeft een wisselende breedte van 200 tot 300 meter. Langs de oevers van de Rode Loop treffen we elzenbroekbossen aan, afgewisseld met beemden en veenkuilen. Deze kuilen hebben een grillige vorm. De veenkuilen gaan her en der over in wilgenbroek, rietland en gagelstruwelen. Deze gagelstruwelen

vloeien op hun beurt over in natte heide en hogerop in droge heide. De droge heide grensde destijds op haar beurt aan extensief beheerde akkertjes. In 1953 kocht Natuurpunt de eerste percelen in de Tikkebroeken.

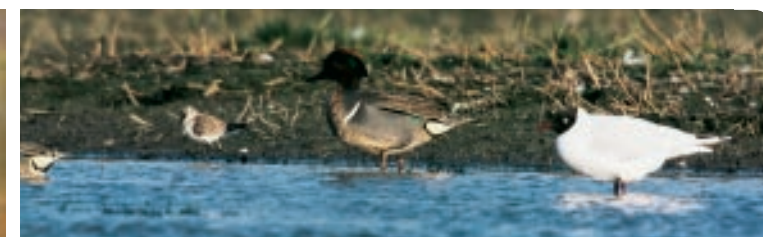
De verwerving was geen eenvoudige taak aangezien het gebied vanwege het kleinschalig landgebruik opgedeeld was in 158 perceeltjes verdeeld over 70 eigenaars. Inmiddels is het natuurgebied aanzienlijk uitgebreid waardoor het mogelijk werd om een vrij toegankelijk wandelpad uit te stippelen.

## Een zeer divers landschap

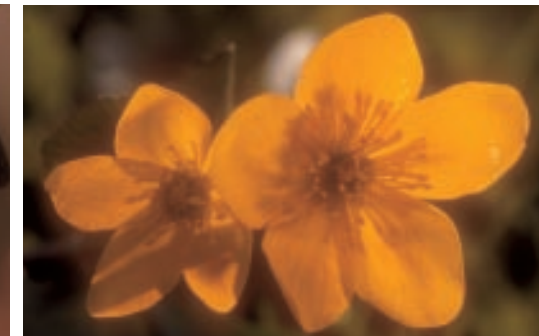
Laagveengebieden worden gekenmerkt door een grote verscheidenheid. En dat is in de Tikkebroeken niet anders. Een elzenbroekbos wordt afgewisseld met een hooiland of een gagelveld. Honderd meter verderop sta je in de natte heide die dan weer grenst aan droge heide of aan een graasweide. Daarna zie je een dennenbos. Stap je wat verder, dan passeer je een hoger gelegen akker. De hand van de mens is nooit ver weg. Begin 20<sup>ste</sup> eeuw werd er in de Tikkebroeken nog turf gewonnen. Na uitbaggeren werd de turf te drogen gelegd op legakkers. Van de droge turf werden turfkluiten gestoken. Met een platte schuit werden die vervolgens over de Rode Loop getransporteerd naar een stroomafwaarts gelegen wad, waar ze op een boerenkar werden overgeladen. Van hieruit werd de turf verder getransporteerd naar de



boerderij of naar het dorp om te verhandelen. Als de turflaag geëxploiteerd was, bleef er een waterplas achter die de daaropvolgende jaren snel begroeid raakte met allerlei waterplanten. Na verloop van tijd werden slib en afgestorven waterplanten met een moerbeugel uit deze plassen verwijderd. De 'moer' werd gebruikt voor bemesting van de schrale akkers. Naast turfwinning en het uitmoeren van de ontstane veenkuilen waren hakhoutbeheer van elzenbos, hooien van beemden, maaien en kappen van droge heide, plaggen van natte heide en akkerbeheer op de hoger gelegen zandgronden de voornaamste menselijke activiteiten in het gebied. Dit kleinschalig landgebruik resulteerde in een mozaïeklandschap met een rijke flora en fauna.



## Beheer is mozaïekbeheer



Het beheer van de Tikkebroeken is erop gericht om een zo groot mogelijke variatie in stand te houden of te herstellen. Doorgaans komt dit neer op de voortzetting van het kleinschalig landgebruik van weleer, zoals het kappen van elzenhakhout, het maaien van beemden, het maaien, kappen en plaggen van heide en het periodiek uitbaggeren van waterplassen. In het riet en in de gagelstruwelen komen daardoor nog altijd blauwborst, rietgors en waterral voor.

Op de hogere gronden wordt naast graas- en hooilandbeheer ook een akkerbeheer gevoerd. Gedurende de winterperiode maken groenlingen, kepen en vinken dankbaar gebruik van de ingezaaide onkruidakkers. Langs de beek zijn de ijsvogel en de bosbeekjuffer present, terwijl in de aangrenzende moerasbossen wielewaal, boomkruiper, matkopmees en 4 soorten spechten huizen. Hoger, op de heide, ontmoeten we de groene zandloopkever en de boompieper.

De vele waterpartijen trekken amfibieën aan, zoals groene en bruine kikker, gewone pad, vinpoot- en alpenwatersalamander.

Ook voor diverse libellen en waterjuffers vormen de waterpartijen een geschikt voortplantingsbiotoop. Onder de planten treffen we in de moerasbossen onder meer ijle zegge, veel elzenzegge, hier en daar dotterbloem en waterviolier.

Langs de vennen groeien kleine en ronde zonnedauw en moeraswolfsklauw. In de vochtige heide vinden we naast de dopheide ook witte en bruine snavelbies.